

เครือวัลย์ โพธิ์ศรี : การมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชนในการดำเนินงานการท่องเที่ยว

เชิงนิเวศ : ในเขตพื้นที่ไดโนเสาร์อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2546

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ สุขสมบูรณ์ อาจารย์อัญชลี โกกะนุช

222 หน้า ISBN : 974-9621-74-3

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชนในการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตพื้นที่ไดโนเสาร์ อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้บริหารและผู้แทนองค์กรของท้องถิ่นในพื้นที่ไดโนเสาร์ อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 57 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในแนวลึกและการอภิปรายกลุ่ม

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ไดโนเสาร์ อำเภอกุเวียง มีการพัฒนาที่มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ในการพัฒนาการท่องเที่ยว จำแนกได้ 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาในด้านพื้นที่ การพัฒนาในด้านการให้ความรู้ และการพัฒนาในด้านการจัดการ

วิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของโรงเรียนในการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ไดโนเสาร์ อำเภอกุเวียง พบว่าโรงเรียนมีส่วนร่วมเฉพาะการเข้าร่วมรับฟังคำชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเท่านั้น โดยขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การรับผลประโยชน์และการพัฒนาปรับปรุงแผน

วิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตพื้นที่ไดโนเสาร์ อำเภอกุเวียง พบว่าอุทยานแห่งชาติกุเวียงจะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชนมีส่วนร่วมเพียงรับฟังคำชี้แจงของวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรมเช่นเดียวกับโรงเรียน และมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมที่อุทยานแห่งชาติกุเวียงจัดขึ้นเท่านั้น

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าหน่วยงานพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมมีหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละหน่วยงาน

ในชุมชนมีความแตกต่างในบทบาท หน้าที่ และความพร้อมของหน่วยงานนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือหน่วยงานในชุมชนควรมีการศึกษาความพร้อมในการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนให้สอดคล้องกับนโยบาย การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจัดการอบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการบริการให้แก่ครู และผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่ใด โนเสาร์อย่างต่อเนื่อง

KRUAWAN PHOSRI : A STUDY OF SCHOOL AND COMMUNITY
PARTICIPATION ON ECO-TOURISM IMPLEMENTATION :
THE DINOSAUR OF PUWIANG DISTRICT, KHON KAEN
PROVINCE
MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL
ADMINISTRATION, RAJABHAT INSTITUTE LOEI, 2003
THESIS ADVISORS : ASST.PROF.DR.PRAJUAB SUKSOMBOON AND
MISS.UNCHALEE KOGANUT
222 P. ISBN 974-9621-74-3

ABSTRACT

The purpose of this qualitative research is to study the school and community participation and model development on eco-tourism implementation in the Dinosaur area of Puwiang District Khon Kaen Province. The samples were 57 administrators and teachers in the secondary schools under the Department of General Education and Office of The National Primary Education Committee and Local representatives in the area of Dinosaur Puwiang District, Khon Kaen Province. The instrument for the study were in-depth interview and focus group.

The results were found that tourist development in dinosaur area in Puwiang District indicated various activities and places in order to impress tourists. About tourist development there were, 3 parts : area development, knowledge development and management development.

Methods of school participation on eco-tourism implementation in the area of Dinosaur Puwiang, it was found that schools participate by listening to the explanation and objective of activities and projects, no participation on planning, implementation, benefit and planning development.

Community participation on eco-tourism implementation of the Dinosaur Puwiang, it was found that Puwiang National Park office is the main office in eco-tourism implementation. Other organizations and communities as well as the schools participate by listening to the explanation and about the objectives of activities and projects and being implementation committee of Puwiang National Park activities and projects.

For implementation on eco-tourism model development, it was found that there were various types of participation because the community organizations have different roles and readiness.

Suggestion from the research is the organizations in the community should have readiness for eco-tourism implementation in order to be able to manage tourism getting along with eco-tourism promotion policies. Moreover, some training services and encouraging knowledge about eco-tourism should be held continuously for the teachers and the community leaders.